

2016-2017 ALAN SIRALAMASI BASIN BİLDİRİSİ
15 Mayıs 2017
URAP (University Ranking by Academic Performance)

ODTÜ Enformatik Enstitüsü URAP Laboratuvarı, üniversitelerin güçlü ve geliştirmeye açık yönlerini belirlemelerine yardımcı olmak amacıyla her yıl, dünya genel sıralaması ve bilim alanı sıralaması yapmaktadır. Bu yıl, URAP Laboratuvarı tarafından hazırlanan 2016-2017 dünya alan sıralamasında 41 bilim alanına göre sıralama yapılmıştır. URAP 2016-2017 alan sıralamasına girebilen tüm üniversitelerin durumu 18 Mayıs 2017 tarihinde açıklanacaktır. Alanlara göre açıklanan üniversite sayısı, o alanda yayınlanan makale yoğunluklarına göre, 50 ile 1000 arasında değişmektedir. URAP alan sıralamasının temel amacı; Türk ve dünya üniversitelerinin akademik performansları hakkında, kamuoyunu bilgilendirmektir. Tüm dünyada; özellikle üniversite yöneticileri, akademisyenler ve üniversite öğrencileri dünya sıralamalarını yakından izlemektedir. Bazı ülkelerin üniversiteleri dünya ve alan sıralamalarında beklenilenin çok gerisinde kalabilmektedir. Özellikle bilimsel makaleleri, İngilizce dışındaki dillerde ve yerel dergilerde yayımlanan ülkelerin üniversiteleri çok iyi eğitim kurumları olsalar bile sıralamalarda alt sıralarda yer alabilmektedir. Alan sıralamalarında yükselebilmek için her alanın etki değeri yüksek dergilerinde bilimsel makale yayımlanması önem taşımaktadır.

URAP 2016 -2017 dünya alan sıralamalarına <http://urapcenter.org/2016/fields.php> adresinden ve etkileşimli sayfasına http://www.urapcenter.org/2016/field_ranking.php ulaşılabilir.

2016-2017 URAP ALAN SIRALAMASI

Alan sıralamaları; THE, QS, ARWU, NTU, Leiden ve URAP gibi sıralama kuruluşları tarafından yapılmaktadır. URAP alan sıralamasında; makale ve atıf konusunda güvenilir kaynaklardan biri olan InCites verileri kullanılmakta, anket ve benzeri yöntemlerle elde edilen veriler değerlendirmeye alınmamaktadır. URAP alan sıralamalarında son 5 yılın akademik performansı değerlendirmeye alınmaktadır. Üniversitelerin makale ve atıflarının, ilgili alan içindeki etkisi ile uluslararası işbirliği oranı URAP alan sıralamasında ölçüt olarak kullanılmaktadır. Bu yıl, URAP Alan Sıralamasında yazar sayısı 1000 ve daha fazla olan makaleler değerlendirmeye alınmadı.

DÜNYANIN EN İYİLERİ

URAP alan sıralaması 41 alanı kapsamaktadır. Bu alanların 17'sinde ABD üniversiteleri dünya birincisi olmuştur. Diğer alanlarda Çin 6 alanda, İngiltere 6 alanda, Hollanda 5 alanda, Singapur 3 alanda birinci olurken; İsviçre, Fransa, Canada ve Brezilya üniversiteleri ise birer alanda dünya birincisi olmuştur.

TÜRKİYE'NİN EN BAŞARILI OLDUĞU ALANLAR

Üniversitelerimiz geçtiğimiz yıl; 41 alan sıralamasının 1'inde yer almışken bu yıl açıklanan 41 alanın 25'inde yer alma başarısını göstermiştir. Bu yıl üniversitelerimizden; ODTÜ 41 alanın 17'sinde dünya alan sıralamalarında yer alırken, İTÜ 14 alanda, Gazi 13 alanda, Hacettepe 12 alanda, İstanbul ve Ankara 10 alanda, Ege 9 alanda, İ.D Bilkent 8 alanda, Erciyes 7 alanda, Dokuz Eylül, Atatürk ve Marmara 6 alanda sıralamaya girmiştir. 5'ten az sıralamaya giren üniversiteler Tablo 2'de verilmiştir.

TÜRKİYE'NİN YER ALMADIĞI ALANLAR

Üniversitelerimiz, bu yıl açıklanan 41 alan sıralamasının 16'inde yer almamıştır. Bu alanlar: Tarım, Arkeoloji, İşletme, Ticaret & Yönetim & Turizm & Hizmet Sektörü, Ekonomi, Sinema & Dijital Medya, Tarih, Gazatecilik, Hukuk & Yasal Çalışmalar, Felsefe, Piskoloji, Sosyoloji, İstatistik, Güzel Sanatlar ve Şehir Bölge Planlaması'dır.

Tablo 1: 2016-2017 dünya alan sıralamasında en az 7 alan sıralamasına girebilen 9 üniversitemizin dünyadaki durumu

Alanlar	ODTÜ	İTÜ	Gazi	Hacettepe	Ankara	İstanbul	Ege	İ.D. Bilkent	Erciyes
MİMARLIK	100	97							
BİYOLOJİ	991		910	671	726	578	700		997
KİMYA MÜHENDİSLİĞİ	253	245	506	437		505	369		
KİMYA	653	472	796	691	827	859	693	672	758
İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ	189	147	408			409			
DIŞ HEKİMLİĞİ			170	103	180	105	128		159
YER BİLİMLERİ	358	279							
EĞİTİM	278								
ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ	315	334	448					306	
MÜHENDİSLİK	354	305	571	534	953	759	586	599	711
ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ		172							
ÇEVRE BİLİMLERİ					430				
GIDA MÜHENDİSLİĞİ				195	206		163		167
JEOLJİ	247	176							
BİLGİSAYAR VE ENFORMATİK BİLİMLER	437	475		629				593	
MALZEME MÜHENDİSLİĞİ	303	176	371						
MATEMATİK	502	556	700	659				684	
MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ	303	354	495						
TIP VE SAĞLIK BİLİMLERİ			640	317	525	277	581		669
FARMAKOLOJİ			472	370	423	407	446		
FİZİK	609	747	848	931	649	825	909	574	770
PSİKOLOJİ VE BİLİŞSEL BİLİMLER	723			678		490			
BEŞERİ BİLİMLER								481	
TEKNOLOJİ	397							366	
VETERİNERLİK					159				
Toplam	17	14	13	12	10	10	9	8	7

Mimarlık alan sıralamasında; İTÜ dünya 97'incis ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi de dünya 100'üncüsü olarak tüm alanlar içinde en iyi dereceyi elde eden iki üniversitemiz olmuştur.

Tablo 2: 2016-2017 Türkiye alan sıralamaları

URAP ALAN SIRALAMASINA GİREN ÜNİVERSİTELER	Dünyadaki Yeri	Türkiyedeki Yeri
MİMARLIK		
İstanbul Teknik Üniversitesi	97	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	100	2
BİYOLOJİ		
İstanbul Üniversitesi	578	1
Hacettepe Üniversitesi	671	2
Ege Üniversitesi	700	3
Ankara Üniversitesi	726	4
Atatürk Üniversitesi	855	5
Gazi Üniversitesi	910	6
Marmara Üniversitesi	969	7
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	983	8
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	991	9
Erciyes Üniversitesi	997	10
Süleyman Demirel Üniversitesi	998	11
Çukurova Üniversitesi	1000	12
KİMYA MÜHENDİSLİĞİ		
İstanbul Teknik Üniversitesi	245	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	253	2
Ege Üniversitesi	369	3
Hacettepe Üniversitesi	437	4
İstanbul Üniversitesi	505	5
Gazi Üniversitesi	506	
KİMYA		
İstanbul Teknik Üniversitesi	472	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	653	2
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	672	3
Hacettepe Üniversitesi	691	4
Ege Üniversitesi	693	5
Atatürk Üniversitesi	743	6
Erciyes Üniversitesi	758	7
Gazi Üniversitesi	796	8
Ankara Üniversitesi	827	9
İstanbul Üniversitesi	859	10
Gebze Teknik Üniversitesi	891	11
Anadolu Üniversitesi	916	12
Selçuk Üniversitesi	931	13
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	941	14
Marmara Üniversitesi	944	15

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ		
İstanbul Teknik Üniversitesi	147	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	189	2
Karadeniz Teknik Üniversitesi	305	3
Gaziantep Üniversitesi	365	4
Boğaziçi Üniversitesi	388	5
Dokuz Eylül Üniversitesi	396	6
Gazi Üniversitesi	408	7
İstanbul Üniversitesi	409	8
DIŞ HEKİMLİĞİ		
Hacettepe Üniversitesi	103	1
İstanbul Üniversitesi	105	2
Ege Üniversitesi	128	3
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	157	4
Erciyes Üniversitesi	159	5
Gazi Üniversitesi	170	6
Ankara Üniversitesi	180	7
Atatürk Üniversitesi	182	8
Selçuk Üniversitesi	192	9
Marmara Üniversitesi	193	10
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	194	11
Başkent Üniversitesi	200	12
YER BİLİMLERİ		
İstanbul Teknik Üniversitesi	279	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	358	2
Dokuz Eylül Üniversitesi	471	3
EĞİTİM		
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	278	1
ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ		
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	306	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	315	2
İstanbul Teknik Üniversitesi	334	3
Gazi Üniversitesi	448	4
MÜHENDİSLİK		
İstanbul Teknik Üniversitesi	305	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	354	2
Hacettepe Üniversitesi	534	3
Gazi Üniversitesi	571	4
Ege Üniversitesi	586	5
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	599	6
Erciyes Üniversitesi	711	7
Boğaziçi Üniversitesi	756	8

İstanbul Üniversitesi	759	9
Karadeniz Teknik Üniversitesi	774	10
Fırat Üniversitesi	799	11
Selçuk Üniversitesi	820	12
Gebze Teknik Üniversitesi	862	13
Atatürk Üniversitesi	880	14
Dokuz Eylül Üniversitesi	889	15
Sakarya Üniversitesi	891	16
Anadolu Üniversitesi	928	17
Kocaeli Üniversitesi	941	18
Marmara Üniversitesi	942	19
Ankara Üniversitesi	953	20
Çukurova Üniversitesi	968	21
Süleyman Demirel Üniversitesi	972	22
ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ		
İstanbul Teknik Üniversitesi	172	1
ÇEVRE BİLİMLERİ		
Ankara Üniversitesi	430	1
GIDA MÜHENDİSLİĞİ		
Ege Üniversitesi	163	1
Erciyes Üniversitesi	167	2
Hacettepe Üniversitesi	195	3
Ankara Üniversitesi	206	4
JEOLOJİ		
İstanbul Teknik Üniversitesi	176	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	247	2
Dokuz Eylül Üniversitesi	278	3
BİLGİSAYAR VE ENFORMATİK BİLİMLER		
Boğaziçi Üniversitesi	379	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	437	2
İstanbul Teknik Üniversitesi	475	3
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	593	4
Hacettepe Üniversitesi	629	5
Sabancı Üniversitesi	692	6
MALZEME MÜHENDİSLİĞİ		
İstanbul Teknik Üniversitesi	176	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	303	2
Gazi Üniversitesi	371	3
MATEMATİK		
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	502	1
Çankaya Üniversitesi	531	2
İstanbul Teknik Üniversitesi	556	3

Atılım Üniversitesi	574	4
Hacettepe Üniversitesi	659	5
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	684	6
Gazi Üniversitesi	700	7
MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ		
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	303	1
İstanbul Teknik Üniversitesi	354	2
Karadeniz Teknik Üniversitesi	417	3
Gazi Üniversitesi	495	
TIP VE SAĞLIK BİLİMLERİ		
İstanbul Üniversitesi	277	1
Hacettepe Üniversitesi	317	2
Ankara Üniversitesi	525	3
Ege Üniversitesi	581	4
Marmara Üniversitesi	614	5
Gazi Üniversitesi	640	6
Erciyes Üniversitesi	669	7
Dokuz Eylül Üniversitesi	688	8
Akdeniz Üniversitesi	701	9
Başkent Üniversitesi	754	10
Atatürk Üniversitesi	762	11
Selçuk Üniversitesi	777	12
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	791	13
Dicle Üniversitesi	805	14
Bezmialem Üniversitesi	824	15
Çukurova Üniversitesi	862	16
Uludağ Üniversitesi	866	17
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	901	18
Karadeniz Teknik Üniversitesi	902	19
İnönü Üniversitesi	908	20
Gaziantep Üniversitesi	910	21
Kocaeli Üniversitesi	927	22
Süleyman Demirel Üniversitesi	936	23
Acibadem Üniversitesi	945	24
Cumhuriyet Üniversitesi	947	25
Pamukkale Üniversitesi	961	26
Fırat Üniversitesi	965	27
Yeditepe Üniversitesi	971	28
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	972	29
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	983	30
Celal Bayar Üniversitesi	990	31
Mersin Üniversitesi	996	32
Harran Üniversitesi	997	33

Mustafa Kemal Üniversitesi	999	34
Trakya Üniversitesi	1000	
FARMAKOLOJİ		
Hacettepe Üniversitesi	370	1
İstanbul Üniversitesi	407	2
Ankara Üniversitesi	423	3
Atatürk Üniversitesi	436	4
Ege Üniversitesi	446	5
Gazi Üniversitesi	472	6
Marmara Üniversitesi	505	7
FİZİK		
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	574	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	609	2
Ankara Üniversitesi	649	3
İstanbul Teknik Üniversitesi	747	4
Erciyes Üniversitesi	770	5
İstanbul Üniversitesi	825	6
Gazi Üniversitesi	848	7
Ege Üniversitesi	909	8
Hacettepe Üniversitesi	931	9
Fırat Üniversitesi	945	10
Boğaziçi Üniversitesi	974	11
Gebze Teknik Üniversitesi	987	12
PSİKOLOJİ VE BİLİŞSEL BİLİMLER		
İstanbul Üniversitesi	490	1
Hacettepe Üniversitesi	678	2
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	723	3
Dokuz Eylül Üniversitesi	724	4
BEŞERİ BİLİMLER		
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	481	1
TEKNOLOJİ		
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	366	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	397	2
VETERİNERLİK		
Ankara Üniversitesi	159	1
Adnan Menderes Üniversitesi	170	2

SONUÇ

Dünya üniversite sıralamaları; tüm ülkelerdeki eğitim ve araştırma stratejilerini belirleyen kurumlar ve üniversite yöneticileri tarafından izlenmekte ve ilgili üniversitelerin, üst sıralara yükselmesi için çeşitli önlemler alınmaktadır. Üniversite sıralamaları, ülke içindeki ve yurt dışındaki üniversitelere girmek için tercih yapma aşamasında olan aday öğrencilerin ve velilerinin kararında da etkili olmaktadır. ABD’de 2015’te yayımlanan bir araştırma raporunda; başka ülkelerde üniversite eğitimi almak isteyen uluslararası öğrenci adaylarının, üniversite seçerken en fazla alan sıralamalarından yararlandığı açıklanmıştır. Son yıllarda alan sıralamalarına yoğun ilgi gösterilmesi nedeniyle; URAP dünya sıralamasındaki alan sayısı geçtiğimiz yıldan itibaren 41’e çıkartılmıştır. Dünya sıralamalarına ilgi arttıkça bazı sorunlar da ortaya çıkmaktadır. Örneğin; Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN) gibi merkezlerde; çok sayıda üniversitenin işbirliğiyle yapılan araştırmaların sonuçlarını açıklayan 2-5 bin yazarlı çok sayıda makale yayımlanmaktadır. Bu tür çok yazarlı makaleler ve aldıkları atıflar; dünya sıralamalarında, yüzlerce üniversitenin makale ve atıf sayılarına eklendiği için ilgili üniversiteler lehine haksız bir durum oluşmaktadır. Bu nedenle, 206-2017 URAP Alan Sıralamasında tüm alanlardaki 1000 ve daha fazla yazarlı makaleler değerlendirme dışı bırakılmıştır. QS ve THE gibi sıralama kurumları da çok yazarlı makaleleri benzeri yöntemlerle değerlendirme dışı bırakmaktadır.

Yükseköğretim kurumları sıralanırken; listelerde yer alan üniversitelerin sayısı ve dünyadaki konumları, ilgili ülkelerin yükseköğretim performanslarını değerlendirme olanağını da doğurmaktadır.

Bu alan sıralamasında; ABD ve Hollanda, 41 alanın tümünde en az bir üniversitesi yer alan ülkeler olmuştur. Belçika, Avustralya, İngiltere ve Kanada’nın 40 alanda, Almanya, İsveç ve Danimarka ise 39 alanda en az bir üniversitesi vardır. Türkiye’nin ise 41 alan sıralamasından 25’inde en az bir üniversitesi yer almıştır.

Dünya üniversite sıralamaları ilk kez 2003’te ortaya çıktıktan sonra, çok sayıda üniversitemiz, öğretim üyelerinin uluslararası dergilerdeki makale sayılarını artırıp etki değeri yüksek dergilere yönelmelerini teşvik eden adımlar atmıştır. Bu çabalar sonucunda o üniversitelerimiz kendilerini geliştirip dünya sıralamalarında yükselmeyi başarmıştır.

Son yıllarda ise makale sayılarımızın artış hızında bir düşme olmuştur. Diğer yandan, yayın sayıları yavaş da olsa arttığı halde Türkiye’nin yayın başına düşen atıf sayısı dünya ortalamasının altında kalmıştır. Bu nedenle, üniversitelerimizin dünya sıralamalarındaki yükselişi maalesef yavaşlamış bulunmaktadır.

Üniversitelerimizin; alt yapısı, yetenekli öğrencilerinin sayısı, akademisyenlerimizin saygınlığı ve sayıları çoğu ülkeden daha iyi durumdadır. Üniversite yöneticilerimizin; dünyanın en saygın dergilerinde makale yayınlayan ve dünyanın önde gelen üniversitelerindeki akademisyenlerle ortak araştırmalar yapan akademisyenleri destekleyerek motive etmeleri üretken akademisyen sayısının artmasını sağlamaktadır. Bunu başaran üniversitelerimizin sıralamalarda yükselmesi

hızlanmaktadır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü URAP Laboratuvarı ekibi olarak; bu alan sıralamasının ülkemizdeki yükseköğretim kurumları, akademisyenler ve öğrencilerimiz için yararlı olmasını dileriz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Ural Akbulut
URAP Başkanı